

Minister Klimatu i Środowiska

DLŁ-WOFil.050.6.2025.BW
3624888.14434101.11641550
Warszawa, 20-02-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na interpelację Posłanki Anny Sobolak w sprawie wprowadzenia moratorium, wzmocnienia ochrony lasów o szczególnej funkcji społecznej, lasów przyrodniczo cennych i starolasów, a także projektowania rezerwatów przyrody i wynikających z tego zakazu i znaczącego ograniczenia pozyskania drewna na obszarze polderu zalewowego Oława-Lipki oraz w międzywalu rzeki Odry przed Wrocławiem (K10INT7590), przedstawiam poniższe informacje.

Ad. 1. Czy wyłączenie z gospodarki leśnej drzewostanów położonych na międzywałach i polderach zalewowych zostało wcześniej uzgodnione i konsultowane z Wodami Polskimi, odnośnie zagrożeń z tego tytułu wynikających. Proszę o udostępnienie korespondencji jeżeli takie działania miały miejsce lub pisemne uzasadnienie dlaczego nie przeprowadzono takich konsultacji.

Ad. 2. Czy zaniechanie prowadzenia gospodarki leśnej na polderach zalewowych i międzywałach wpłynie na obniżenie bezpieczeństwa ochrony przeciwpowodziowej dla miejscowości położonych między miejscowością Brzeg i Wrocław niezależnie od wyłączonej powierzchni z użytkowania. Jeżeli nie ma takiego zagrożenia prosimy o przekazanie informacji co wpływa na brak zagrożenia, włącznie z publikacjami oraz opiniami w tym temacie.

Ad. 7. Proszę o informację czy przeprowadzono konsultacje z gminami znajdującymi na terenach objętych ograniczeniami i planowanymi ograniczeniami w związku z możliwością wystąpienia zagrożenia powodziowego. Jeżeli takie konsultacje nie zostały przeprowadzone prosimy o pisemne uzasadnienie.

Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. nie dotyczyło „wyłączenia z gospodarki leśnej”, lecz wstrzymania lub ograniczenia pozyskania drewna (zgodnie z pismem wyjaśniającym, znak sprawy DLŁ-WOPL.0335.1.2024). Oprócz pozyskania drewna, w zakresie wyraźnie dopuszczonym dla części pozycji ujętych w załączniku do polecenia z dnia 8 stycznia 2024 r., na wszystkich pozycjach można prowadzić wszystkie prace, które nie wiążą się z pozyskaniem drewna, a służą w szczególności:

- 1) hodowli lasu,
- 2) ochronie przyrody,
- 3) ochronie lasu i ochronie przeciwpożarowej,

- 4) realizacji gospodarki łowieckiej,
- 5) realizacji zadań z zakresu turystyki oraz utrzymania obiektów infrastruktury turystycznej i kontynuacji rozpoczętych inwestycji.

W szczególności polecenie z dnia 8 stycznia 2024 r. roku nie wprowadza ograniczeń dotyczących:

- 1) użytkowania dróg, prowadzenia gospodarki łąkowo-rolnej, dzierżaw gruntu na cele rolnicze, wystawiania pasiek, w tym na gruntach leśnych, realizacji remontów, napraw, utrzymania drożności istniejących rowów, jak również realizacji inwestycji w infrastrukturę istniejących dróg i szlaków, które są niezbędne do przemieszczania się ludności, transportu surowca drzewnego, ochrony przeciwpożarowej, zapewnienia bezpieczeństwa publicznego oraz wykonywania przez uprawnione organy Państwa wszelkich działań wynikających z obowiązków tychże organów, a które przebiegają przez tereny wyłączone z użytkowania lub o ograniczonym użytkowaniu,
- 2) kontynuacji zadań obligatoryjnych i fakultatywnych wynikających z planów zadań ochronnych (PZO) dla obszarów Natura 2000 (np. koszenie, wypas, itp.), z wyjątkiem zadań skutkujących pozyskaniem drewna,
- 3) utrzymywania infrastruktury krytycznej (gazociągi, rurociągi itp.), linii energetycznych, utrzymania pasa granicznego w stanie bez drzew, dopuszczenie dotyczy również przekazywania terenów pod zaplanowane inwestycje celu publicznego,
- 4) przemieszczania surowca z pozycji nieobjętych ograniczeniem przez drogi i szlaki operacyjne przebiegające przez powierzchnie wyłączone z użytkowania lub o ograniczonym użytkowaniu, jak również realizacji zrywki i wprowadzenia do ewidencji pozyskanego drewna, w przypadku, gdy na powierzchniach wyłączonych z użytkowania znajduje się surowiec drzewny pozyskany przed dniem 8 stycznia 2024 r.

Możliwe są również niezbędne prace służące zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego oraz ochrony życia, zdrowia i mienia, prace związane z utrzymaniem pasa drogi granicznej, jak również niezbędne prace związane z monitoringiem i prognozowaniem zagrożeń dla drzewostanów, także gdy metodyka wymaga ścinania drzew próbnych, pod warunkiem przekazania następczej informacji o takich przypadkach z zachowaniem drogi służbowej. W takich przypadkach należy pozostawić biomasę na gruncie do naturalnej mineralizacji.

Ustalono również procedurę na wypadek ujawnienia pilnych okoliczności, które wymagałyby odstępstwa od polecenia. W uzasadnionych sytuacjach istnieje możliwość modyfikacji ograniczeń. Podstawą do odstępstwa są w szczególności zidentyfikowane w terenie potrzeby ochrony lasu, ochrony przyrody, jak również trwające projekty inwestycyjne.

Wszystkie wymienione okoliczności wskazują na brak konieczności przeprowadzenia uzgodnień i konsultacji z PGW Wody Polskie i gminami, bo wprowadzone ograniczenia albo wprost nie wpływają na działania zabezpieczające infrastrukturę, albo zawierają mechanizmy umożliwiające prowadzenie wszystkich niezbędnych prac.

Wszystkie ekosystemy łąkowe w Polsce (również poza obszarem polecenia z 8 stycznia 2024 roku) zawierają drzewa martwe i zamierające, są one ich integralnym i niezbędnym składnikiem. Prawidłowo prowadzona ochrona przeciwpowodziowa uwzględnia ich obecność i ma mechanizmy radzenia sobie ze stwarzanymi przez obecność takich drzew problemami.

Ad. 3. Proszę o informację jaka powierzchnia została wyłączona lub ograniczona z produkcji leśnej na Polderze zalewowym Oława – Lipki oraz międzywalu rzeki Odry na odcinkach położonych na terenie Nadleśnictw Brzeg, Oława i Miękinia oraz informację czy znana jest ilość posuszu występującego na tym terenie?

Ad. 4. Proszę o informację jaka powierzchnia została wyłączona lub ograniczona z produkcji w międzywalu na całej długości rzeki Odry na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Polecenie z 8 stycznia 2024 nie obejmuje nadleśnictwa Brzeg, a zatem należy domniemać, że pytania dotyczą ogólnie powierzchni wyłączonych i ograniczonych z pozyskania drewna, niezależnie od przyczyn. Występują na nich obszary o różnym reżimie ochrony, w tym rezerваты przyrody, lasy referencyjne, jak również obszary Natura 2000 „Grądy w Dolinie Odry” (PLH 020017) i „Grądy Odrzańskie” (PLB 020002). Łęgi nadodrzańskie w okolicy Wrocławia są zatem w całości obszarem o ograniczeniach w pozyskaniu drewna, w tym ściśłym na obszarze rezerwatów i wyznaczonych powierzchni referencyjnych, a na obszarze Natura 2000 dostosowanym do wymogów siedlisk przyrodniczych i dyrektywy ptasiej. Przykładowo, lasy referencyjne na terenie polderu Oława-Lipki stanowią ok. 500 ha, a poleceniem z 8 stycznia 2024 wzmocniono ochronę funkcji przyrodniczych i społecznych lasów łąkowych na obszarze ok. 750 ha (i ok. 140 ha na obszarze międzywala w granicach administracyjnych Wrocławia, od Janówka do Wojnowa). Średnia ilość posuszu na obszarach wzmocnionej ochrony w Nadleśnictwie Oława to ok. 2,66 m³/ha, a w Nadleśnictwie Miękinia 4,17 m³/ha (zatem są to wartości poniżej średniej ogólnopolskiej).

Ocena stopnia ograniczenia pozyskania drewna na całej długości rzeki Odry w Polsce wymagałaby szczegółowych i złożonych analiz, ale większość lasów łąkowych jest objęta różnymi formami ochrony i każda z nich ma wpływ na ograniczenie w prowadzeniu gospodarki leśnej, w tym przede wszystkim pozyskania drewna.

Ad. 5. Proszę o informacje jaka powierzchnia jest planowana do wyłączenia na polderze zalewowym Lipki Oława oraz międzywalu pomiędzy miejscowościami Brzeg i Wrocław, w związku z poleceniem Pani Minister Klimatu z dnia 01.01.2025 („starolasy”), wprowadzeniem lasów przyrodniczo cennych oraz planowanych rezerwatów przyrody.

Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska nie dotyczy ustanowienia form ochrony pod postacią starolasów lub rezerwatów, a jedynie zabezpieczenia pewnej puli drzewostanów na czas weryfikacji przyrodniczej. Indywidualne decyzje w tej sprawie będą podejmować Regionalne Dyrekcje Ochrony Środowiska. Określenie ich powierzchni jest zatem niemożliwe na tym etapie.

Ad. 6. Proszę o przedłożenie informacji potwierdzającej przeprowadzenie konsultacji społecznych, dotyczących wyznaczenia lasów, na których wprowadzono ograniczenie gospodarki leśnej, zgodnie

z poleceniem z dnia 8 stycznia 2024 roku. W przypadku braku przeprowadzenia konsultacji proszę o pisemne uzasadnienie.

Polecenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 8 stycznia 2024 r. miało charakter pilotażowy i nie było poprzedzone konsultacjami społecznymi. Pilność jego wydania wynikała m.in. z ryzyka bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczej wskutek pozyskania drewna, w tym również na terenach, na których planowane jest ustanowienie różnych form ochrony przyrody. Polecenie objęło 10 obszarów cennych przyrodniczo kompleksów leśnych, lasów wykorzystywanych przez wielotysięczne aglomeracje oraz lasów uzdrowiskowych (Bieszczady, Puszcza Borecka, Puszcza Świętokrzyska, Puszcza Augustowska, Puszcza Knyszyńska, Puszcza Karpacka, Puszcza Romincka, Trójmiejski Park Krajobrazowy, a także okolica Iwonicza-Zdroju i Wrocławia).

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Mikołaj Dorożala
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów